

Pelagos

80 fólk arbeiða á makrelvirkinum í Fuglafirði

RUSSISKI MARKNAÐURIN GJÓRT TAÐ MUNANDI LÆTTARI AT SELJA VØURNAR HJÁ FØROYSKU PELAGISKU VIRKJUNUM

Árni Gregersen

Ongin hevði nakrr royndir við virkjum av sama slag, sum Pelagos í Fuglafirði, tá ið farið var undir at byggja virkið.

Kortini hevði tekniski leiðarin, Agnar Akraberg Poulsen verið ein partur av Varðin Pelagic frammanundan. Sum teknikari visti hann eitt sindur um, hvat skuldi til og tað var holl vitan fyrstu tíðina.

– Vit fóru bara í gongd og 14. august 2014 tóku vit móti fyrstu lastini av makreli – og síðani hava vit koyrt við fullari ferð.

Jóhan Páll Joensen úr Klaksvík hevur verið stjóri á virkinum, síðani farið var undir at byggja tað. Hann hevur drúgvur royndir sum skipari og sum vinnulívsmaður.

– Eg var farin at sigla aftur, tá ið hetta kom fram. So eg søkti og tað vísti seg, at teir vildu hava meg at leiða virkið, sigur stjórinn í dag.

Jóhan Páll Joensen var annars farin at sigla í frálenda-vinnuni, tá ið arbeiðið í Fuglafirði kom á breddan.

– Í veruleikanum var eg arbeiðsleysur eftir at vit høvdu avvíklað virkini hjá okkum í Klaksvík. Tí fór eg at sigla aftur, sigur hann.

Nú hevur skiparin so sitið á brúnni í Fuglafirði síðani 2014.

Fyrsta árið gekk ómetaliga væl hjá virkinum. Tey tóku móti 41.000 tonsnum av fiski og tá ið roknskapurin var latin inn, so vísti hann eitt yvirskot uppá 10 milljónir krónur eftir skatt.

– Ja, tað sá sera gott út og hyggja vit aftur á 2014, so vísti tað seg, at vit sluppu undan flestu byrjunarmistøkunum. Harafturat virkaði virkið sum tað skuldi, sigur stjórinn.

Virkið sjálvt er keypt úr Íslandi frá Skaginn.

– Ein onnur orsök til, at vit komu við einum so góðum roknskapi fyrsta árið er, at vit byrjaðu í august, tá ið makreltíðin byrjaði. Tað vil siga, at vit finga tann partin av árinum, tá

Tekniski leiðarin, Agnar Akraberg Poulsen, vinstrumegin, var eisini partur av Varðin Pelagic. Myndir: Árni Gregersen

Vit fóru bara í gongd og 14. august 2014 tóku vit móti fyrstu lastini – og síðani hava vit koyrt við fullari ferð

ið vit fáa flestu inntøkurnar, men vit høvdu ikki tær útreiðslur, sum sjálvandi eisini eru í hinum partinum av árinum, sigur Jóhan Páll Joensen.

Hóast virkið tók móti 15.000 tonsnum meira av fiski í fjør, so royndist árið als ikki líka væl, sum fyrsta árið.

– Tað sýnist sum allir teir byrjunartrupulleikar, sum vit sluppu undan fyrsta árið, nú komu í 2015, so '15 royndist ikki líka væl, sigur stjórinn

Marknaðurin

Nýggja tilfeingið í Føroyum, makrelurin, hevur havt ómetaliga stóra ávirkan á føroyska búskapin seinastu árin.

Trý virkir taka ímóti makreli til matna, umframt Havsbrún, sum tekur ímóti fiski til ídna.

Sjálvandi royna øll skip at fáa fiskin til matna, tí har fæst ein munandi hægri prísur fyri fiskin.

Umframt Pelagos í Fuglafirði tekur Varðin Pelagic á Tvøroyri ímóti makreli og Kollafjørður Pelagic í Kolfirði.

Virkið á Tvøroyri er tað størsta og kann arbeiða mest undan.

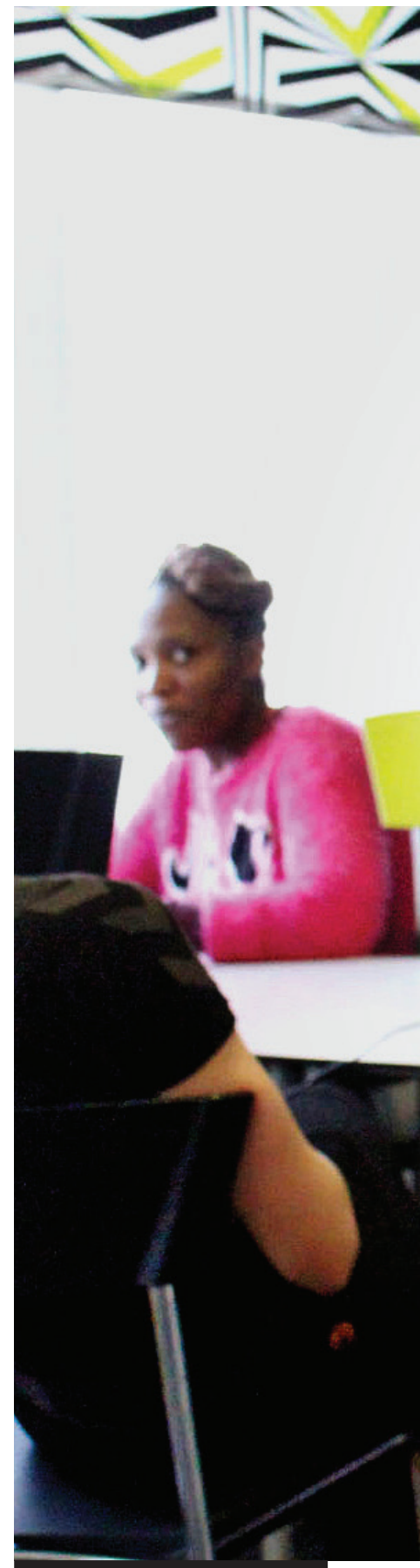
Tað sum koyrdi undir føroyingar at byggja hesi virkini var, tá ið norðmenn noktaðu føroyingum at landa í Noreg. Tá var neyðugt at gera virki í Føroyum fyri at kunna gagnnýta makrelin.

Føroyingar selja makrel um allan heim. Í byrjanini keypti Nigeria nógv, men hesi seinnu árin er Russland ein stórus marknaður eins og onnur eysturveuropeisk lond.

– Vit kunnu staðfesta, at tað hevur havt stóran týðning fyri okkum, at onnur lond ikki sleppa á marknaðin í Russlandi. Tað hevur gjørt, at vit hava fingið ein hampuliga góðan prís, sigur Jóhan Páll Joensen.

Han sigur, at tað er er útboð og eftirspurningur, sum ásetir prísirnar – eisini á uppsjóvarfiskinum,

Tað sum føroysku virkini gera er, at tey fyrst og fremst frysta heilan makrel, men í ávisum førum

Tað er avgerandi fyri skipini, at vit klár at arbeiða skjótt undan, tí tað kostar skipunum at vera burtur av fiskileið, sigur Jóhan Páll Joensen

Myndir: Árni Gregersen

verður fiskurin arbeiddur eitt sindur meira.

– Men tann góði makrelurin hevur besta prísin heilur. Tí gevur tað ikki nakra meining í lóttuni at gera nakað við hann, sigur stjórinn í Fuglafirði.

Eftir hansara metingum, so er trupulleikin heldur, tá ið fiskurin er bleytur og ringur at arbeiða, at tað heldur hevði loyst seg at gjørt annað við hann.

Trupulleikar eru tó við tollforðingum og annað.

– Men eg má siga, at vit hava valt at arbeiða undri galdandi treytum hesa fyrstu tíðina. Tað snýr seg um hjá okkum at fáa virkið at fungera og gera framleiðsluna, so rationella, sum til ber, sigur hann.